

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хялганат тосгон дахь Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/102/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2021 он

Аудитын хоёрдугаар газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр

Утас: 70342580 Цахим хаяг: Ankhbayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342970 Цахим хаяг: Enkhtsoodolj@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Энхтөр

Утас: 70342970 Цахим хаяг: Enkhturb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1. Ерөнхий зүйл.....	12
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	12
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	12
3.4. Материаллаг байдал	13
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	13
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	14
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	15
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	16
Залруулсан алдаа.....	Error! Bookmark not defined.
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил ..	Error! Bookmark not defined.
Аудитын зөвлөмж.....	16
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	16
4. Менежментийн захидал.....	17
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	18

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

63082 Булган аймаг, Булган сум, Жаргалант баг,
Утас: 7034-2580, Факс: 7034-2580

Аудит № 01/2021

танай _____ -ны № _____ т

Аудитын гэрчилгээ

ХЯЛГАНАТ ТОСГОН СУМ
ДУНДЫН ОЙН АНГИЙН ДАРГА
М.НЯМЖАРГАЛ ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 6.3.3 дугаар зүйл, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасны дагуу Хялганат тосгон сум дундын ойн ангийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Хялганат тосгон сум дундын ойн ангийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Хялганат тосгон сум дундын ойн ангийн 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

006020049

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>7,700,565.15</u>	<u>5,730,565.15</u>
33	АВЛАГА	4,893,850.00	2,893,850.00
335	Бусад авлага	4,893,850.00	2,893,850.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	4,893,850.00	2,893,850.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,806,715.15	2,836,715.15
354	Хангамжийн материал	2,806,715.15	2,836,715.15
35410	Бичиг хэргийн материал	598,250.00	628,250.00
35420	Аж ахуйн материал	2,208,465.15	2,208,465.15
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>107,443,407.76</u>	<u>92,800,811.72</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	107,443,407.76	92,800,811.72
392	Биет хөрөнгө	67,100,957.56	52,594,361.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,386,639.30	7,386,639.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,586,029.68)	(3,172,059.36)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	50,691,319.48	50,691,319.48
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,871,392.82)	(29,319,946.14)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	23,804,532.46	16,818,133.71
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,702,347.20)	(8,395,748.33)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	8,262,652.00	8,099,252.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,138,866.89)	(4,832,359.17)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	47,154,751.22	43,149,866.22
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,900,300.31)	(27,830,736.23)
393	Биет бус хөрөнгө	40,342,450.20	40,206,450.24
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	40,847,500.00	40,847,500.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(505,049.80)	(641,049.76)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>115,143,972.91</u>	<u>98,531,376.87</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>115,143,972.91</u>	<u>98,531,376.87</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	115,143,972.91	98,531,376.87
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	49,022,000.00	49,022,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	58,885,487.07	39,365,358.10

Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	58,885,487.07	58,885,487.07
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(19,520,128.97)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	7,236,485.84	10,144,018.77
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>115,143,972.91</u>	<u>98,531,376.87</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	90,806,400.00	67,274,826.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	57,116,900.00	31,789,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	57,116,900.00	31,789,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	43,391,900.00	31,789,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,421,300.00	19,105,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	7,978,400.00	12,684,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	33,689,500.00	35,485,526.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	33,689,500.00	35,485,526.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	33,689,500.00	35,485,526.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	108,105,670.88	86,794,954.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	108,105,670.88	86,794,954.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	93,239,693.88	82,528,806.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	36,707,200.00	39,029,374.32
210101	Үндсэн цалин	32,565,300.00	32,579,152.29
210102	Нэмэгдэл	4,141,900.00	6,450,222.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,575,948.00	5,106,533.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,307,525.00	3,635,724.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	320,600.00	386,933.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	256,400.00	303,060.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	64,100.00	54,372.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	627,323.00	726,444.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,425,700.00	5,265,070.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	369,300.00	113,170.00
210302	Түлш, халаалт	5,700,000.00	5,000,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	356,400.00	151,900.00

Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,147,475.00	5,972,200.00
210401	Бичиг хэрэг	681,800.00	836,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,614,175.00	4,573,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	630,000.00	562,000.00
2105	Нормативт зардал	550,000.00	550,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	550,000.00	550,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,010,900.00	4,394,400.00
210604	Урсгал засвар	4,010,900.00	4,394,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,668,900.00	514,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,668,900.00	514,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,255,875.00	1,749,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,063,875.00	1,371,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	48,000.00	108,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	45,000.00	150,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	55,000.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	40,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	33,897,695.88	19,947,628.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,752,500.00	2,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	247,500.00	397,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	13,897,695.88	17,550,128.97
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,865,977.00	4,266,148.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	2,155,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	1,855,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	300,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	2,110,748.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,110,748.68
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(17,299,270.88)	(19,520,128.97)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(17,299,270.88)	(19,520,128.97)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	88,476,400.00	67,274,826.00

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	54,786,900.00	31,789,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	54,786,900.00	31,789,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	41,061,900.00	31,789,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,421,300.00	19,105,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	7,978,400.00	12,684,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	33,689,500.00	35,485,526.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	33,689,500.00	35,485,526.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	33,689,500.00	35,485,526.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	88,476,400.00	67,274,826.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	88,476,400.00	67,274,826.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	73,610,423.00	63,008,677.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	36,707,200.00	39,029,374.32
210101	Үндсэн цалин	32,565,300.00	32,579,152.29
210102	Нэмэгдэл	4,141,900.00	6,450,222.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,575,948.00	5,106,533.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,307,525.00	3,635,724.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	320,600.00	386,933.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	256,400.00	303,060.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	64,100.00	54,372.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	627,323.00	726,444.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,425,700.00	5,265,070.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	369,300.00	113,170.00
210302	Түлш, халаалт	5,700,000.00	5,000,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	356,400.00	151,900.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,002,275.00	5,972,200.00
210401	Бичиг хэрэг	536,600.00	836,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,614,175.00	4,573,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	630,000.00	562,000.00
2105	Нормативт зардал	550,000.00	550,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	550,000.00	550,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,010,900.00	4,394,400.00
210604	Урсгал засвар	4,010,900.00	4,394,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,668,900.00	514,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,668,900.00	514,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,337,000.00	1,779,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,145,000.00	1,401,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	48,000.00	108,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	45,000.00	150,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	55,000.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	40,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,332,500.00	397,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	247,500.00	397,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,865,977.00	4,266,148.68
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	2,155,400.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	1,855,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	300,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	2,110,748.68
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	2,110,748.68

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	49,022,000.00	7,236,485.84	58,885,487.07	-	115143972.9
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	49,022,000.00	7,236,485.84	58,885,487.07	-	115,143,972.91
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(19,520,128.97)		(19,520,128.97)
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	49,022,000.00	10,144,018.77	39,365,358.10	-	98,531,376.87
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	49,022,000.00	10,144,018.77	39,365,358.10	-	115,143,972.91
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	(2,907,532.93)	19,520,128.97		16,612,596.04
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	49,022,000.00	7,236,485.84	58,885,487.07	-	115,143,972.91
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(19,520,128.97)		(19,520,128.97)
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	49,022,000.00	10,144,018.77	39,365,358.10	-	98,531,376.87

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөө/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	74378423.00	73113300.00	65164077.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	74378423.00	73113300.00	65164077.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	73610423.00	70957900.00	63008677.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	36707200.00	45814300.00	39029374.32
210101	Үндсэн цалин	0.00	32565300.00	36193100.00	32579152.29
210102	Нэмэгдэл	0.00	4141900.00	9621200.00	6450222.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	4575948.00	5726700.00	5106533.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.00	3307525.00	3894200.00	3635724.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	320600.00	458100.00	386933.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	256400.00	366500.00	303060.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	64100.00	91600.00	54372.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	0.00	627323.00	916300.00	726444.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	6425700.00	5451800.00	5265070.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.00	369300.00	251800.00	113170.00
210302	Түлш, халаалт	0.00	5700000.00	5000000.00	5000000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	0.00	356400.00	200000.00	151900.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	4002275.00	6040200.00	5972200.00
210401	Бичиг хэрэг	0.00	536600.00	836600.00	836600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	0.00	2614175.00	4573600.00	4573600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	630,000.00	630,000.00	562,000.00
2105	Нормативт зардал	-	550,000.00	550,000.00	550,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	550,000.00	550,000.00	550,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	4,010,900.00	4,394,400.00	4,394,400.00
210604	Урсгал засвар	-	4,010,900.00	4,394,400.00	4,394,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	1,668,900.00	760,000.00	514,000.00

Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210702	Дотоод албан томилолт	-	1,668,900.0 0	760,000.00	514,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,337,000.0 0	1,823,000.0 0	1,779,600.0 0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	1,145,000.0 0	1,445,000.0 0	1,401,600.0 0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	48,000.00	108,000.00	108,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	45,000.00	150,000.00	150,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	55,000.00	80,000.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	44,000.00	40,000.00	40,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	14,332,500. 00	397,500.00	397,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	247,500.00	397,500.00	397,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	768,000.00	2,155,400.0 0	2,155,400.0 0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	768,000.00	2,155,400.0 0	2,155,400.0 0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	-	1,855,400.0 0	1,855,400.0 0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	-	300,000.00	300,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	74,751,400. 00	73,113,300. 00	67,274,826. 00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	33,689,500. 00	47,429,000. 00	35,485,526. 00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	-	33,689,500. 00	47,429,000. 00	35,485,526. 00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	41,061,900. 00	25,684,300. 00	31,789,300. 00
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	25,421,300. 00	13,000,000. 00	19,105,000. 00
120004 3	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	-	7,978,400.0 0	12,684,300. 00	12,684,300. 00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2020 оны үйл ажиллагаанд нэмэлт санхүүжилт аваагүй

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хялганат тосгоны сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг М.Нямжаргал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд аж ахуй нэгж, нөхөрлөлөөс авах авлага, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хоцроож мэдээлсэн талаар зөвлөмж өгч менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 28-наас 2021 оны 02 дүгээр сарын 01-ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Энхтөр хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Булган аймгийн Хялганат тосгоны Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 01 дүгээр сарын 22-ний өдрийн 05 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

“Байгаль дэлхий, уул ус, ан амьтан, ой ургамлаа хамгаалах сэтгэлийг хүн бүхэнд төлөвшүүлж Хангал, Сэлэнгэ сумын хэмжээнд ойг хамгаалах зөв зохистой ашиглах нөхөн сэргээх, үржүүлэх чиглэлийн ажлыг мэргэжлийн өндөр түвшинд зохион байгуулж Монгол улсын шилдэг ойн анги болох” гэсэн зорилгоор үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

Бидний уриа; Үр бүхнийг мод болгож Мод бүрийг ой болгоё.

Алсын хараа: Мод тарьж удам дамжих амьд өв үлдээцгээе

Зарчим: Мэргэжлийн боловсон хүчин, хөрвөх чадвар бүхий мэргэшсэн албан хаагч, шударга ёс хараат бус байдал, түргэн шуурхай үйлчилгээний хамт олон.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
- Ойн тухай хууль
- Бусад холбогдох хууль тогтоомж

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Сум дундын ойн ангийн 2020 оны санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Булган аймаг дахь төрийн аудитын газар 2020 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, нийт 4138.6 мянган төгрөгийн талбай тусгаарлалтын авлага, шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, ашиглалтгүй хөрөнгийг хасах 3 зөвлөмж өгсөн байна.

Булган аймаг дахь төрийн аудитын газар 2020 оны шилэн дансанд хийсэн дотоод аудитаар хугацаа хоцроож мэдээлсэн боловч хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайлан баталгаажуулах аудитаар дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлангийн орлого сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн орлогын 67274.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 672.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Булган аймгийн Хялганат тосгоны Сум дундын ойн ангийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос **16612.6** мянган төгрөгөөр буюу **14.4** хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн машин тоног төхөөрөмж, бусад үндсэн хөрөнгө, тавилга эд хогшил гэсэн үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0		
Авлага	4893850	2893850	2000000
Урьдчилгаа	1600000	1600000	0
Бараа материал	2806715,15	2836715,15	-30000
Үндсэн хөрөнгө	178147394,46	166992710,71	11154683,75
Нийт хөрөнгө	115143972,91	98531376,87	
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	115143972,91	98531376,87	
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	115143972,91	98531376,87	

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэлгүй. Төвлөрүүлсэн 2110.7 мянган төгрөг нь өөрийн үндсэн дансны томиллолт, цалин, шимтгэл, шуудан холбоо цахилгааны данснаас төвлөрүүлж аймгийн төсөвт шилжүүлжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл 2893.8 мянган төгрөг болж өмнөх оны авлагаас 2000000 мянган төгрөгөөр буурсан нь авлага бууруулах ажил зохион байгуулан ажилласан. Авлага дансны үлдэгдэлд 2016-2019 онуудад үүссэн, он удаан жил болсон 2893.8 мянган төгрөгийг ААН-ээс 621.4, Нөхөрлөлөөс 2275.5 мянган төгрөгийн авлага байна.

Нийт авлагаас 2893.8 мянган төгрөг, барагдах боломжгүй эрсдэлтэй авлага байхгүй байна. Тооцоо нийлж баталгаажуулсан авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 2836.7 мянган төгрөг болж 30.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь бодлогын баримт бичгийн ном худалдан авсан нь шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд 2836.7 мянган төгрөгийн бараа материалаас 2014 онд вакум цонх 1101.6, Ж-мобайлын гар утас 90.0, аяны хөнжил 53.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг худалдаж авсан ашиглалтгүй 1244.8 мянган төгрөгийн бараа материал байна.

Энэ нь ашиглалтгүй бараа материалын дансанд бүртгэгдэж явдаг тул данснаас хасаж актлах шаардлагатай байна. Оны эцэст худалдан авалт хийж бараа материалын нөөц үүсгээгүй байна.

Бараа материалын дансанд 2019- 2020 оны хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэсэн болон харьяа байгууллагууд, захиалагч байгууллагад бараа материалын данснаас хөрөнгө шилжүүлээгүй бүртгэлтэй байна.

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 166992.7 мянган төгрөг болж 11154.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь ашиглалтгүй болсон тэг үлдэгдэлтэй хөрөнгийг акталсан 8054.1 мянган төгрөг, дахин үнэлгээний 3100.5 мянган төгрөг нь шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 2907.5 мянган төгрөг нь дахин үнэлсэн хөрөнгө болно, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 4394.4 мянган төгрөг нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгөөс акталсан 8054.1 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгө актлаагүй байна.

Өр төлбөрийн данс 0.0 үлдэгдэлтэй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 98531.4 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 16612.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь дахин үнэлгээ болон акталсан хөрөнгөөс шалтгаалсан байна.

2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 67274.8 мянган төгрөгөөр буюу өмнөх оноос 26 хувиар буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гараагүй байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 21310.7 мянган төгрөгөөр буюу 20 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нэмэлт санхүүжилт байхгүй тул зардал буурсан байна. Энэ нь сонгуулийн жил болон цар тахлын улмаас нэмэлт санхүүжилт олгоогүй байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан болон залруулсан хөрөнгө байхгүй байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 60429.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 60429.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 12684.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 73113.3 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Өмнөх оны үлдэгдэл санхүүжилт нэмэгдэж батлагджээ.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчаас хөтөлбөр, арга хэмжээ зохион байгуулаагүй үндсэн үйл ажиллагааг санхүүжүүлэхээр 73113.3 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 47429.0 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс 13000.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого, урд оны үлдэгдэл 12684.3 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 35485.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 19105.0 мянган төгрөг, урд оны үлдэгдэл 12684.3 мянган төгрөг нийт 67274.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 86794.9 мянган төгрөгийг зарцуулж 2110.7 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 67274.8 мянган төгрөг буюу 92.01 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 946.8 мянган төгрөгөөр, урсгал зардлыг 1163.9 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь үйл ажиллагааны санхүүжилтээс 2110.7 мянган төгрөг дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Улсын /орон нутгийн/ төсөвт төвлөрүүлэх орлого

Монгол Улсын 2019 оны төсвийн тухай хуульд зааснаар 2020 онд 13000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 19105.0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 32 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 2 Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөв	Гүйц	Зөрүү	Хувь
Талбай тусгаарлалт	13000.0	19105.0	6105.0	32
Нийт дүн	13000.0	19105.0	6105.0	32

Нэмэлт санхүүжилт

Булган аймгийн Хангал сумын Хялганат тосгоны сум дундын ойн анги нь 2020 онд нэмэлт санхүүжилтээр санхүүжилт аваагүй мөн хандив тусламж, гадаад төсөл хөтөлбөр, Засгийн газрын нөөц сан, Засаг даргын нөөц хөрөнгө, дээд шатны төсвийн захирагчаас үйл ажиллагааны хүрээнд нэмэлт санхүүжилтийн материаллаг болон төгрөгийн санхүүжилт аваагүй байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих мэдээллээс хугацаа хоцроосон 3 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар гарсан төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжгүй буюу алдаа зөрчилгүй дүгнэлт авсан байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 4138.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 4138.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 4138.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өглөө.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 4138.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 3 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Өмнөх оны талбай тусгаарлалтын авлага болох 2893.8 мянган төгрөгийг барагдуулж дахин авлага, өглөг үүсгэхгүй байх тал дээр арга хэмжээ авч ажиллах нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Авлагын данстай холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт: Өмнөх оны талбай тусгаарлалтын авлагаас тайлант онд 2000.0 мянган төгрөгийг барагдуулсан боловч 2893.8 мянган төгрөгийн тооцоо нийлсэн авлагатай байна.
- 1.2. Эрсдэл: Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.
- 1.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.
- 1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Авлагыг 2021 онд барагдуулж дахин авлага үүсгэхгүй байхаар Зөвлөмж өглөө.

2. Бараа материалын данстай холбоотой

2.1. Илрүүлэлт: Ашиглагддаггүй вакуум цонх, аяны хөнжил, ж-мобайлын гар утас зэрэг эд хөрөнгийг эд хөрөнгийн тооллогоор хасах, шилжүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах

2.2. Эрсдэл: Ашиглагддаггүй эд хөрөнгийг дансанд бүртгэх

2.3. Өгсөн зөвлөмж: ТӨХЭЭХОАХШАЖурмын 1 дүгээр зүйлийн 1.7.4. Элэгдлийн хугацаа, хэмжээгээр анхны үнээ нөхсөн, эсхүл элэгдлийн хугацаа, хэмжээ нь дуусаагүй боловч ашиглалтын явцад эсхүл хэн нэгний буруутай үйлдлээс болж эвдэрч гэмтэн цаашид зориулалтын дагуу ашиглах боломжгүй болсон эд хөрөнгийг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр буруутай этгээдээр хохирлыг барагдуулсан тохиолдолд актална.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Ашиглагддаггүй эд хөрөнгийг дансанд бүртгэхгүй байх бүртгэлтэй эд хөрөнгийг хасах, шилжүүлэх Зөвлөмж өглөө.

3. Шилэн данстай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажиллаагүй хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

3.2. Эрсдэл: Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлээгүй.

3.3. Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлж ажиллах.

3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажиллах Зөвлөмж өглөө.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	<i>Хялганат тосгон дахь сум дундын ойн ангийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит</i>	Аудитын код:
2021			БУА-2021/102/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хялганат тосгон дахь сум дундын ойн анги		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Талбай тусгаарлалтын авлага	2893.8	Зөвлөмж	Дарга Нягтлан бодогч	М.Нямжаргал С.Лхамрагчаа
2	Ашиглагддаггүй эд хөрөнгө хасах, шилжүүлэх	1244.8	Зөвлөмж	Дарга Нягтлан бодогч	М.Нямжаргал С.Лхамрагчаа
3	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн	0	Зөвлөмж	Дарга Нягтлан бодогч	М.Нямжаргал С.Лхамрагчаа
ДҮН		4138.6			

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ГАЗРЫН ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Ж.ЭНХЦООДОЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

АУДИТОР

Б.ЭНХТӨР